

BEANTWOORDING RAADSVRAGEN

Nummer : 416-11
Onderwerp : Begroting 2025
Portefeuillehouder : Ton van Nieuwkerk
Datum : 15 oktober 2025

Vragen van de fractie van GroenLinks Waterland en PvdA Waterland aan het college van burgemeester en wethouders (ingezonden op 7 oktober 2024) en de beantwoording daarvan door het college van burgemeester en wethouders in cursief.

Aanleiding/toelichting:

De fracties van GroenLinks en PvdA zijn op zoek naar structurele middelen om niet in de begroting opgenomen extra uitgaven te dekken, zoals de stadspas of de tijdelijke woningen. Deze vragen dienen als inventarisatie van de mogelijkheden om hier structureel dekking voor te vinden.

Vraag 1

Hoeveel levert het op wanneer de leges per 1 januari 2025 kostendekkend gemaakt worden? Graag uitsplitsen per lokale heffing en per jaar.

Antwoord 1

De gemiddelde kostendekkendheid van alle leges en heffingen is 70%. In de bijlage is de door u gevraagde specificatie toegevoegd.

Vraag 2

Zijn de leges voor reisdocumenten, ID-kaarten en rijbewijzen kostendekkend te maken, waarbij de kosten voor inwoners met een laag inkomen wel gedrukt of kwijtgescholden worden? Wat is de inschatting van de opbrengst of kosten van deze maatregel?

Antwoord 2

Dit is niet mogelijk, deze tarieven zijn wettelijk vastgesteld.

Vraag 3

Uit bijlage 2: niet gekozen opties voor bezuinigingen en extra inkomsten - Buitendienst Sport cultuur en recreatie. Onderhoud sportparken. Circa 3 ton per jaar. Waar bestaat deze post precies uit? Om wat voor onderhoudsactiviteiten gaat het? Is er een verdere uitsplitsing te maken van deze kostenpost?

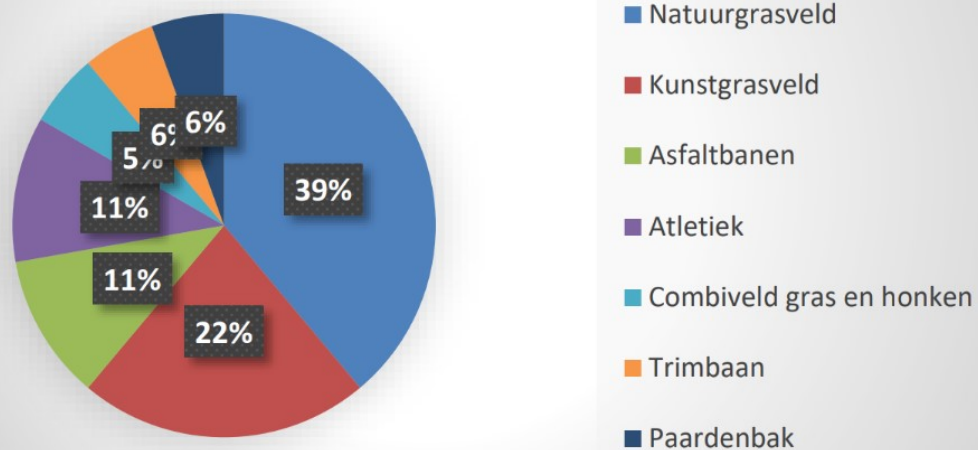
Antwoord 3

Onderhoudsactiviteiten sportparken (bron 232-36 Bijlage 1 beheer buitensport 2022-2042)

Onderhoudswerkzaamheden zijn onder te verdelen in klein onderhoud, in eigen beheer en groot onderhoud door derden.

270K kapitaallasten en 60K voor groot onderhoud.

Type velden gemeente Waterland

Vraag 4

Is het mogelijk een uitsplitsing te krijgen van de inkomsten uit nachttoerisme uit de verschillende soorten overnachtingen (hotels, pensions, appartementen, recreatiewoningen, vakantieonderkomens, bed & breakfast en mobiele kampeeronderkomens)?

Antwoord 4

Voor 2023 is de volgende uitsplitsing gemaakt:

Campings: € 28.572

Hotels en recreatiewoningen € 585.310

AirB&B/B&B, pensions en appartementen samen € 119.846

Dit zijn de totale inkomsten over 2023 ook als ze pas in 2024 zijn ontvangen.

Vraag 5

Hoeveel kan de toeristenbelasting verhoogd worden zonder dat we een grote terugloop van aangeboden accommodaties verwachten? Ter illustratie onderaan een overzicht van de toeristenbelasting in 2024 in verschillende omliggende gemeenten.

Antwoord 5

Wij verwachten niet dat er een directe relatie bestaat tussen het verhogen of verlagen van de toeristenbelasting en de aangeboden accommodaties.

Op basis van de tarieven van 2024 hieronder een overzicht van verschillende gemeenten:

Gemeente Waterland € 3,10 per persoon per nacht

Gemeente Edam-Volendam € 3,40 per persoon per nacht

Gemeente Purmerend € 2,65 per persoon per nacht

Gemeente Amsterdam en Landsmeer 12,5% van de overnachtingsprijs.

Als wij de inkomsten verhogen naar het tarief van Edam-Volendam dan is dat een stijging van de inkomsten van ongeveer € 73.000 obv de begrote bedragen. Als we de tarieven verlagen naar het tarief van Purmerend dan is dat een verlaging van ongeveer € 110.000 op basis van de begrote bedragen.

Vraag 6

Is er een inschatting te maken wanneer enkel de toeristenbelasting voor Airbnb's verhoogd wordt? Is dit technisch haalbaar zonder meerkosten?

Antwoord 6

Nee, die inschatting voor Airbnb's is technisch, zonder meerkosten, niet te maken omdat de splitsing tussen Airbnb's, B&B's, pensions en appartementen niet mogelijk is.

Vraag 7

Hoeveel levert de watertoeristenbelasting structureel op?

Antwoord 7

Voor de komende jaren is € 73.790 aan inkomsten begroot.

Vraag 8

Hoe zou de niet gekozen optie voor bezuiniging op de groenvoorziening ingevuld worden?

Antwoord 8

Bezuinigingen in de groenvoorziening kunnen bestaan uit;

- *minder intensief onderhoud in de wijken (afname frequentie)*
- *een langere termijn hanteren voor afhandeling van meldingen*
- *lagere frequentie grasmaaien (en/of delen niet meer maaien)*
- *verlagen kwaliteitsniveaus (beeldmeetlatten).*

Deze (bezuinigings)optie zal het gewenst effect van de in het coalitieakkoord afgesproken extra investeringen ongedaan maken.

Vraag 9

Hoeveel levert het structureel op wanneer we een deel van de algemene reserve inzetten om leningen versneld af te lossen met als doel om de rentelasten te verlagen?

Antwoord 9

De algemene reserve, met een bedrag van €12 miljoen op de balans, weerspiegelt de financiële buffer van de gemeente en is bedoeld voor onvoorziene uitgaven of toekomstige risico's. Het is belangrijk om te benadrukken dat deze reserve geen directe weerspiegeling is van het bedrag dat als liquide middelen beschikbaar is.

Als we een deel van de algemene reserve zouden inzetten voor de versnelde aflossing van leningen met als doel het verlagen van de rentelasten, zijn er enkele belangrijke aandachtspunten, ook binnen het BBV-kader:

1. **Liquiditeit versus solvabiliteit:** *Hoewel de algemene reserve op de balans staat, is dit niet gelijk aan direct beschikbare middelen. Het inzetten van deze reserve kan leiden tot liquiditeitsproblemen. Indien liquiditeitskrapte ontstaat, zouden we op korte termijn weer geld moeten lenen, wat uiteindelijk hogere rentekosten met zich meebrengt.*
2. **Boeterente en aflosvoorwaarden:** *Contractueel kunnen er bij het vervroegd aflossen van leningen boeterentes gelden. Dit betekent dat de kosten van vervroegd aflossen mogelijk hoger uitvallen dan de beoogde besparing op rentelasten. Het is noodzakelijk om dit zorgvuldig af te wegen.*
3. **Toekomstige leenbehoefte:** *Het inzetten van de algemene reserve vermindert onze buffer voor toekomstige risico's. Mocht zich een onvoorziene uitgave voordoen, kunnen we opnieuw moeten lenen, wat de schuldenpositie en rentelasten weer zou verhogen.*

Met inachtneming van deze factoren en de BBV-voorschriften, die prudent financieel beheer vereisen, is het waarschijnlijk dat versneld aflossen van leningen geen structurele besparing oplevert, maar eerder meer kosten veroorzaakt.

Vraag 10

Is het mogelijk een deel van de algemene reserve te reserveren voor de sporthal om te besparen op de rentelasten van leningen voor het realiseren van de sporthal? Graag een tabel van de bespaarde rentekosten met verschillende bedragen.

Antwoord 10

Het opzetten van een voorziening of het reserveren van een deel van de algemene reserve voor een lening die pas over enkele jaren zal worden afgesloten, is op dit moment niet mogelijk. Financieel gezien kan een dergelijke beslissing pas worden gemaakt zodra de lening daadwerkelijk wordt afgesloten. Op dat moment kan de gemeente bepalen hoeveel van de algemene reserve in een voorziening gestopt kan worden, om zo de omvang van de lening te verlagen en de rentelasten te beperken.

Belangrijke overwegingen hierbij zijn:

1. **Timing van de lening:** Op dit moment staat nog niet vast wanneer de lening voor de sporthal zal worden afgesloten. Pas op het moment dat we de lening daadwerkelijk aangaan, kunnen we beoordelen hoeveel van de algemene reserve we willen inzetten om het benodigde leenbedrag te verlagen.
2. **Financiële ruimte en risico's:** Het inzetten van de algemene reserve vermindert de financiële buffer van de gemeente, wat gevolgen kan hebben voor de stabiliteit en solvabiliteit. Het is van belang om de balans te bewaren tussen het inzetten van middelen voor dit specifieke project en het behouden van voldoende reserves voor andere toekomstige verplichtingen en risico's.
3. **Strategische overweging:** Op het moment dat de lening wordt afgesloten, kan de gemeente op basis van de financiële situatie van dat moment een afweging maken over de inzet van de algemene reserve. Dit zorgt ervoor dat de gemeente flexibel blijft en niet op voorhand middelen vastlegt die wellicht voor andere doeleinden nodig zijn.

Concluderend: het reserveren van een deel van de algemene reserve voor de sporthal kan pas overwogen worden wanneer de lening daadwerkelijk wordt afgesloten. Op dat moment kan ook worden berekend hoeveel van de reserve gebruikt kan worden om de lening en de bijbehorende rentelasten te beperken.

Volgens het BBV is het op dit moment niet toegestaan om een voorziening te vormen voor een toekomstige lening die nog niet is afgesloten. Een bestemmingsreserve kan wel worden overwogen als er een concreet projectplan is, maar de inzet van de algemene reserve kan pas plaatsvinden zodra de lening definitief is afgesloten.

Vraag 11

- a) Wat zijn de huuropbrengsten van de grond in Katwoude aan de Alliantie?
- b) Wat zouden de opbrengsten zijn als we de grond zouden ontwikkelen voor bijvoorbeeld woonzorg, ouderenwoningen of jongerenwoning of voor de verplaatsing van bedrijventerreinen waarmee woningbouw op andere locaties mogelijk is (zoals bij bijvoorbeeld Leguit en Roos).

Antwoord 11

- a) De huuropbrengsten voor het jaar 2024 zijn € **25.941,28**. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd.
- b) De uitgangspunten die aan de beantwoording van deze vraag ten grondslag liggen kent veel variabelen, waardoor geen expliciet antwoord gegeven kan worden op deze vraag. In de vraagstelling wordt uitgegaan van woningbouw. Een aantal variabelen daarbij kunnen zijn: woningbouwprogramma, kwaliteit van de woningen, type bedrijfsverplaatsing en de wijze waarop dat plaatsvindt, bodemgesteldheid en kwaliteit van de bodem, marktwerking aan vraag en aanbod. Eventuele verkoop van gronden zijn altijd incidentele inkomsten voor de gemeente en zullen daarmee geen structurele oplossing bieden voor eventuele structurele tekorten. Daarbij is het van belang om onderscheid te maken in soorten gronden. Private gronden waar de gemeente geen eigenaar van is. De opbrengsten van de verkoop gaan naar de eigenaar. Als het gaat om de verkoop van gemeentegronden is veelal gebruikelijk dat deze worden ingezet voor de realisatie van sociale woningbouw. Iets dat aanzienlijke invloed heeft op de opbrengst van de grond.

Vraag 12

Heeft de gemeente nog andere grond in bezit die niet optimaal wordt ingezet?

Antwoord 12

Nee, zie ook ons antwoord op vraag 11.

Vraag 13

Het oeverbeheerplan moet in 2025 worden aangepast. Wat zouden de meer- of minderkosten zijn voor onderhoud en vervanging als we (deels) willen overstappen op natuurlijke oevers?

Antwoord 13

In het oeverbeheerplan is de keuze die u voorstelt al gemaakt. Wij gaan waar het kan de oevers naar natuurlijke oevers brengen, dit scheelt in onderhoud en inspecties. Ook zijn er oevers waar we de beschoeiing die er al staat laten verweren naar een natuurlijke oever (we gaan dan geen kosten maken voor verwijderen of aanleggen van een natuurlijke oever). De locaties zijn bepaald door het inspectiebureau in overleg met de gemeente.

We kunnen niet meer oevers laten vervallen naar natuurlijke oevers, omdat dan het risico bestaat dat de infrastructuur schade oploopt en voor onveilige situaties zorgt. We onderhouden dus alleen het noodzakelijke om een veilige leefomgeving te creëren voor onze bewoners. Dit komt ook de biodiversiteit ten goede.

Vraag 14

Wat zou een taakstelling op het wegenplan (herzien in 2025) in de praktijk betekenen?

Antwoord 14

Een taakstelling op het wegenplan zou betekenen dat we de wegen niet kunnen onderhouden zoals dit zou moeten. Dit betekent een verpaupering van de openbare ruimte maar vooral onveilige situaties voor de weggebruiker. Tevens heeft het wegenbeheerplan een grote relatie met het Rioleringsplan. Bij invoering van een taakstelling resulteert dit ertoe dat er bij bijvoorbeeld grote rioolvervangingen enkel de weg dicht gestraat wordt. Herstraten of opnieuw inrichten naar de hedendaagse richtlijnen wordt dan niet uitgevoerd. En dit resulteert in een nog grotere onderhoudsachterstand, wat zeer onwenselijk is. Een meekoppelkans bij deze werkzaamheden zou dan verloren gaan.

Vraag 15

Een groot deel het werk van de jeugdzorgmedewerkers en WMO-aanbieders bestaat uit administratie.

1. Gebruiken wij gelijke formulieren/rapportages/voorwaarden/werkwijze als de rest van de regio?
2. Is de administratieve werklast te verlagen door:
 - a. Er meer wordt gestandaardiseerd?
 - b. Er minder checks worden gedaan?
 - c. Er langere termijn wordt geïndiceerd?
 - d. Externe adviezen zonder check worden overgenomen?
3. En is dit wenselijk?
4. Betreft dit de bedragen 'coördinatie en beleid WMO en jeugd of anders'? Of zijn deze bezuinigingen al meegenomen in de huidige besparing?

Antwoord 15

1. *Administratieve lasten beslaan een deel van de werkzaamheden van medewerkers van zorgaanbieders. Om ervoor te zorgen dat deze professionals hun tijd zoveel mogelijk aan hulpverlening kunnen besteden werken we daarom in de regio met dezelfde administratieprotocollen/formulieren etc. Deze zijn gebaseerd op landelijke protocollen.*
2.
 - a. beperkt
 - b. Ja
 - c. Ja
 - d. Ja
3.
 - a. *Er is een beperkt aantal aanvragen die wij met beleidsregels/uitvoeringsregels en standaard werkprocessen kunnen versnellen. Dit vraagt overigens wel eerst uitbreiding van de capaciteit bij de kwaliteitsmedewerkers, want die moeten de standaard regels en werkprocessen opstellen. Tegelijk verlies je ook een kans om daadwerkelijk een maatwerkoplossing uit te voeren. De communicatie met aanbieders is grotendeels gestandaardiseerd en loopt via het (landelijk) digitale berichtenverkeer.*

- b. *Nee, dit is niet wenselijk. Minder checks betekent o.a. dat wij de aanvragen die nu via de huisartsen binnen komen niet checken en gewoon betalen. Ook blijven dure verblijfsaanvragen langer lopen dan nodig; checks zorgen er immers voor dat we afschalen waar mogelijk.*
- c. *Langere termijn indiceren kan wenselijk zijn in situaties waar de zorg ook echt lang hetzelfde kan blijven. Incidenteel doen wij dit al. Wij zien ook financiële risico's. Met name bij jeugdzorg zien wij dat de zorg voortdurend gewijzigd moet worden. De accountant heeft ook aangegeven dat zorg die via PGB's verstrekt wordt regelmatig heronderzocht moet worden.*
- d. *Nee, dit is niet wenselijk. Het checken van de externe adviezen heeft grote (financiële) voordelen. Een verwijzer heeft niet altijd volledig beeld van wat er in onze regio is ingekocht. Ze verwijzen soms door naar aanbieders die verder weg zijn, terwijl er ook een geschikte aanbieder is ingekocht binnen onze regio. Ook komen we tegen dat wordt verwezen naar aanbieders met lange wachtlijsten, terwijl er ook andere aanbieders zijn met ruimte om direct te behandelen.*

Alle punten onder 3 b, c en d vallen samen met regie voeren; dat is breder dan administratieve afhandeling. Goed de vinger aan de pols houden betekent betere hulpverlening en beter zicht op de financiële consequenties van die hulpverlening.

4. Wij begrijpen dat uw vraag de Uitvoeringsinformatie 2025-2028 betreft op pagina 114 bij punt 3.02. Nee, het werk van de zorgregisseurs Jeugd en Wmo wordt grotendeels toegeschreven naar de maatwerkvoorzieningen zelf. Onder het taakveld coördinatie en beleid schrijven wij wel de kosten van de beleidsmedewerkers, de (regionale) contractmanagers en de kosten van het Regionale Expert Team (wettelijk verplicht) en de kosten van de bovenregionale Verblijfstaafel en Beschermtafel.

Vraag 16

Op welke wijze worden we meegenomen bij de uitgangspunten voor de nieuwe aanbestedingen?

Antwoord 16

Het is ons onduidelijk of uw vraag gaat over de algemene uitgangspunten voor de nieuwe aanbestedingen of over de aanbestedingen van het sociaal domein. Hieronder beide uitgangspunten:

Algemeen

De Gemeentewet, de Mandaatregeling, de Budgethoudersregeling en het inkoopbeleid vormen samen de spelregels die het college tenminste in acht neemt bij het inkopen en aanbesteden door de gemeente. Daarbij valt op te merken, dat inkoopacties en aanbestedingen boven de € 100.000 (per opdracht) altijd ter beoordeling worden voorgelegd aan het college. Verder wordt de raad door het college middels een RID geïnformeerd over politiek gevoelige inkopen/aanbestedingen en inkopen/aanbestedingen met grote financiële risico's.

Sociaal domein

De aanbestedingen sociaal domein zijn een collegebevoegdheid. De uitgangspunten voor deze aanbestedingen worden regionaal afgestemd en in iedere gemeente ook voor advies aan de Adviesraden sociaal domein voorgelegd. De uitgangspunten voor inkoop worden ter kennisname naar de raad gestuurd.

Vraag 17

- a) Welke kosten zijn gemoeid met het learning development platform?
- b) Kunnen er kosten bespaard worden door aan te sluiten bij platforms van andere gemeenten?

Antwoord 17

De kosten voor dit platform zijn nog niet bekend. Onderdeel van dit project is het onderzoeken welk platform de beste prijs-kwaliteit levert. Bij dit onderzoek nemen we ook mee het mogelijk aansluiten van andere platforms en ook het slim inzetten van platforms die mogelijk bij ons aanwezig zijn, bijvoorbeeld het nieuwe sociaal intranet als onderdeel van de digitale moderne werkplek. Het hoofddoel van dit project is het bieden van een trainingsaanbod voor onze medewerkers. Een aantrekkelijk aanbod levert een bijdrage aan de ontwikkeling en het behoud van onze medewerkers. Een kwalitatief goed platform helpt in het realiseren van dit hoofddoel.